

Πολιτισμός

Συνέντευξη του P.S. Mavro/ Stavriotis

Μια ζωγραφική έκθεση αφιερωμένη στη γυναίκα

ΕΛΕΝΗ ΨΑΡΡΑΚΗ*
psarraki@enimerosi.com

Η νέα έκθεση του εικαστικού P.S.Mavro/ Stavriotis στην Κερκυραϊκή Πανακωθήκη, είναι αφιερωμένη στις «άγνωστες» Ελληνίδες, που έζησαν από την αρχαιότητα μέχρι τη σύγχρονη εποχή. Γυναίκες επιστήμονες, γιατροί, ζωγράφοι, ξεχασμένες σήμερα και άγνωστες σε πολλούς, ζωντανεύουν πάνω στον καμβά του καλλιτέχνη και μας θυμίζουν την προσφορά τους και τη συμβολή τους στην ιστορία μας. Η έκθεση εγκαινιάζεται στις 8 Φεβρουαρίου και θα συνεχιστεί έως τις 18 Μαρτίου 2016.

Ε.Ψ: Ιδιαίτερο το θέμα της νέας σας έκθεσης, όπως μας έχετε συνηθίσει. Είναι αφιερωμένη λοιπόν σε «άγνωστες» Ελληνίδες, που έζησαν από την αρχαιότητα μέχρι τα σύγχρονα χρόνια. Πώς

προσέφυγε η ιδέα; **P.S.MAVRO:** Οι Ζωγραφίες μου αυτές είναι αποτέλεσμα της ιδέας μου, να «εικονογραφήσω» και να δώσω μορφή σε κάποιες άγνωστες γυναίκες που ελάχιστα γνωρίζουν την ύπαρξή τους, την ιδιότητα ή την προσφορά τους. Για να τιμήσω αυτές τις «άγνωστες σε πολλούς από εμάς» διακεκριμένες και σκοπιάς κρυμμένες γυναίκες, ζωγράφισα και εκθέτω αυτά τα (υποθετικά) πορτρέτα γυναικών του Αρχαίου Κόσμου!

Ε.Ψ: Γιατί οι γυναίκες αυτές έμειναν στην αφάνεια; **P.S.MAVRO:** Δυστυχώς, σε ένα (μετά το μητριαρχικό) ανδροκρατικό σύστημα, η ιστορική μνήμη είναι «επιλεκτική». Έτσι σήμερα προβάλλονται μόνο τα ονόματα των αρχαίων διακεκριμένων ανδρών και «αγνοούνται» οι γυναίκες, όσο σημαντική και ισότιμη και αν ήταν η παρουσία και η προσφορά τους.

Ε.Ψ: Γνωρίζετε από πριν το όνομα αυτών των γυναικών; Είχατε δει ποτέ κάποια απεικόνισή τους; **P.S.MAVRO:** Δεν τις γνώριζα όλες... Για κάποιες μάλλον αγνοούσα ακόμα και την ύπαρξή τους. Αλλά πάντα αναρωτιόμουν, ποια να ήταν η πρώτη γυναίκα Αστρονόμος, η πρώτη «Ιάτρικη», η πρώτη Μαθηματικός; Πάντα αναρωτιόμουν για παράδειγμα, ποια να ήταν το πρόσωπο της Φημιόνης, της πρώτης Δελφικής Πυθίας; Πώς να ήταν η όψη της Τελέσθλας, της Αρχαίας ποιήτριας; Ποια η μορφή της Φαιναρέτις, της μητέρας του Σωκράτη; Πώς θα μοιάζε η Αναάνδρα, η φημιόνη ζωγράφος; Αναρωτιόμουν πάντα, κατά πόσο ήταν μεθικά ως πρόσωπα η μητέ-

ρα Ορσθίδα, η σβύλλα Ηροφίλη, η πελαϊάδα Προμηνεία; Και αυτές οι Πεθαγόμενες, σοφές γυναίκες που συνάντησα στα βιβλία, πώς να μοιάζαν; Αναρωτιόμουν, πόσο όμορφες, αλήθεια, να ήταν οι Εταίρες της αρχαιότητας, η Φρόνη, η Λάμια, η Κυρήνη, η Ασπασία; Και οι όλες οι άλλες, γνωστές ή άγνωστες Ιέρειες, Μάντισσοι, Φιλόσοφοι, Ποιήτριες, Καλλιτέχνιδες, Επιστήμονες, τόσες γυναίκες που μόνο το όνομά τους έχει σωθεί σε κάποιες αναφορές... Πάντα αναρωτιόμουν, πώς να ήταν η μορφή τους;

Ε.Ψ: Ποια διαδικασία ακολουθήσατε για να αποδώσετε τη μορφή που θέλατε σε καθεμιά από αυτές;

P.S.MAVRO: Ξεκίνησα μια έρευνα. Αναζητήσα απεικονίσεις γυναικών της αρχαιότητας. Κυρίως αναζητήσα κεφάλια και πρόσωπα γυναικών, όπως αυτά απεικονίζονταν επάνω σε παλιά νομίσματα. Συμβουλευτήκα ανάγλυφα και προτομές, έψαχα και μορφές σε αμφορείς. Μελέτησα τα κτενίσματα των μαλλιών και τα κομμήματα... Στην πορεία βρήκα και κάποιες ελαχίστες λιθογραφίες με αντίστοιχες φανταστικές απεικονίσεις, και έτσι αποφάσισα



κοσμητική διάθεσή μου.

Εδώ δεν έχουμε μια «πειραματική» ζωγραφική-πολύ περισσότερο δεν έχουμε μια ρεαλιστική νατουραλιστική ζωγραφική αλλά, παρά την προαναφερθείσα διατύπωση, θέλω να πιστέψω πως σε αυτή τη σειρά έργων έχουμε μία «πρόσχημη ζωγραφική», στην υπηρεσία μιας ευκολοδιάβατης και χαρού-

Είναι η γιαγιά μας, η μητέρα μας, η αδερφή μας.

Δεν διάλεξα να κλείσω την σειρά με μια καλλιτέχνη ή μια επιστήμονα... Γιατί η απλή, χωρίς μίμηση γυναίκα, είναι τελικά αυτή που αγνοείται περισσότερο από κάθε άλλη, ακόμα και σήμερα. Και, πιστέψτε με, της αξίζει κάθε τιμή, σαν να είναι αυτή, όλα αυτά που αναρωτιόμαστε οι γυναίκες της

μενης Εικονογράφησης. Δεν είναι κακό! **Ε.Ψ:** Επιλέξατε να παρουσιάσετε τις συγκεκριμένες γυναίκες, σίγουρα όμως υπάρχουν και πολλές άλλες αξιολογές γυναίκες, που θα έπρεπε να αναφερθούν και να τιμηθούν.

P.S.MAVRO: Ναι, συμφωνώ μαζί σας! Υπάρχουν και οι γυναίκες που έχουν διακριθεί στους επόμενους αιώνες. Γυναίκες των λεγόμενων Ρωμαϊκών-Βυζαντινών χρόνων, γυναίκες του 1821, γυναίκες της περιόδου του 1920-30, ή ακόμα και γυναίκες της «δύσκολης» περιόδου του 1940-60, αλλά και Ελληνίδες των νεότερων χρόνων.

Για τον λόγο αυτόν υπάρχουν αυτά τα τέσσερα ξεχωριστά πορτρέτα, τα οποία ακολουθούν και αντιπροσωπεύουν νεότερες χρονικές περιόδους. Θέλω με αυτόν τον τρόπο να συνδέσω τις νεότερες γυναίκες αυτού του τόπου με τις παλαιότερες... **Ε.Ψ:** Συμπεριλαμβάνονται λοιπόν, ενδεικτικά, η Θεοφανώ Σκλήραινα (960-991 μ.Χ.), η Μαντώ Μαυρογένους, η Ιωάννη η Σμυρναία και τέλος κάποια «Μαρία», της δεκαετίας 1950-60. Ποια είναι αυτή η «Μαρία»;

P.S.MAVRO: Η «Μαρία» του 1950-60 είναι μια γυναίκα που βγήκε μέσα από τη φωτιά του πολέμου, της κατοχής και του εμφυλίου. Σήμερα η Μαρία θα είναι μια σεβαστή Κυρία τον 60 ή 80, περίπου χρόνων... Είναι αυτή η γυναίκα που ενώνει τις προηγούμενες γενιές με τις επόμενες. Είναι η γυναίκα που μεγάλωσε με δυσκολία... που έπαιξε, ερωτεύτηκε, έκανε οικογένεια, μεγάλωσε παιδιά, μέσα σε δύσκολα χρόνια φόβου, αμάθειας και προκατάληψης.

πο αντιπροσωπεύουν οι γυναίκες της έκθεσής μου! **Ε.Ψ:** Σε πολλά μέρη του κόσμου, η γυναίκα εξακολουθεί να βρίσκεται σε έναν διαρκή αγώνα διεκδίκησης των δικαιωμάτων της. Πιστεύετε πως η σύγχρονη Ελληνίδα έχει βρει την ταυτότητά της σήμερα; **P.S.MAVRO:** Όχι όλες... Λυπάμαι αλλά οι περισσότερες «βλεπόνται» ως κόρες, σιζύγοι και ερωμένες. Μόνο μια οικονομικά ανεξάρτητη και μορφωμένη γυναίκα μπορεί να ξεχωρίσει σήμερα και να προσφέρει στο σύνολο με την καλλιέργειά της και τον επαγγελματισμό της! Βέβαια πάντα υπάρχουν οι κοινωνικά χειροαφτημένες γυναίκες, που με τον αγώνα τους ξεχωρίζουν... Όπως υπάρχουν και πολιτικοί που ξεχωρίζουν. Φυσικά για το ότι πολλές γυναίκες «βλεπόνται», όπως είπα παραπάνω, φταίει οι συγκεκριμένες θρησκευτικο-πολιτικο-οικονομικές ανδροκρατικές δομές που τις θέλουν «έτσι»... Αλλά αυτό είναι μια άλλη μεγάλη κουβέντα. **Ε.Ψ:** Έως πότε μπορεί το κερκυραϊκό κοινό να δει από κοντά την έκθεσή σας; **P.S.MAVRO:** Τα έργα μου θα εκθέτονται στην Κερκυραϊκή Πανακωθήκη του κ. Μιχαήλ Αγγελίου Βραδί από τις 8 Φεβρουαρίου έως τις 18 Μαρτίου 2016. Χάρω μου να έρθει ο κόσμος (και τα παιδιά) να δουν τις άγνωστες αρχαίες γυναίκες». Ελπίζω να αρέσουν στους φίλους της Τέχνης αυτές οι ζωγραφίες μου.

* Είναι υπεύθυνη Τύπου της Κερκυραϊκής Πανακωθήκης